

Vypraveno

dne 30.6.2015

Dodatečně anonymizováno
v souladu s GDPR

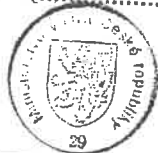
PŘÍLOHA

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Toto rozhodnutí nabylo právní moci

dne: 2.7.2015

podpis: [podpis]

MVCRP013J01T

V Praze dne 30. června 2015

Č. j.: MV-22900-4/VS-2015

Naturalizace v České republice (č. j. 07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.:

0409r

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu, který podal

- Ruské federace, státní občan Ruské federace, trvale bytér. (dále jen „žadatel“), rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 1.12. 2014, č. j.: VS-66/835.3/2-2012, kterým nebylo podle ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky (dále jen „žádost“), a rozhodl t a k t o:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu rozklad **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Žadatel podal dne 19. 2. 2014 prostřednictvím Krajského úřadu Plzeňského kraje žádost o udělení státního občanství České republiky, která došla dne 10. 3. 2014 Ministerstvu vnitra. V České republice se žadatel zdržuje od roku 1998, trvalý pobyt má v České republice povolen od dne 15. 5. 2006. Je ženatý, má již dospělou dceru, které bylo uděleno státní občanství České republiky na základě prohlášení podle § 35 zákona o státním občanství České republiky

Usnesením Ministerstva vnitra ze dne 15. 9. 2014 bylo správní řízení o žádosti jmenovaného o udělení státního občanství České republiky podle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušeno na dobu 60 dnů od doručení tohoto usnesení a zároveň byl žadatel vyzván, aby odstranil nedostatky žádosti doložením dokladů specifikovaných v usnesení. V souladu s § 47 správního řádu byl žadatel zároveň informován o tom, že dne 19. 2. 2014 bylo zahájeno správní řízení o jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky. Tímto usnesením byl rovněž poučen o svých procesních právech ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu, dle nichž má právo nahlížet do spisu, navrhopat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí a má právo vyjádřit v řízení své stanovisko včetně vyjádření se k podkladům rozhodnutí.

Požadované podklady, nezbytné k posouzení splnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky, obdrželo Ministerstvo vnitra ve stanovené lhůtě.

II.

Ministerstvo vnitra po provedeném důkazním řízení a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí konstatovalo, že žadatel splňuje následující podmínky pro udělení státního občanství České republiky vymezené v ustanovení § 14 zákona o státním občanství České republiky.

Vzhledem k tomu, že má v České republice povolen trvalý pobyt ode dne 15. 5. 2006, tedy více než 5 let, splňuje podmínku podle ustanovení 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství České republiky.

Žadatel rovněž splňuje podmínku stanovenou v § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, neboť se na území České republiky fakticky zdržoval po celou dobu od povolení trvalého pobytu.

Výpisem z evidence Rejstříku trestů ze dne 21. 8. 2014, který si v souladu s § 22 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo Ministerstvo vnitra, žadatel prokázal trestní bezúhonnost ve smyslu § 14 odst. 3 tohoto zákona. S přihlédnutím k době jeho pobytu v České republice pak neprokazuje trestní bezúhonnost v domovském státu, popř. v jiných státech.

Doložením úředně ověřené kopie osvědčení vydaného dne 27. 8. 2014 Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy o vykonání zkoušky znalosti z českého jazyka, základní znalosti ústavního systému a základní orientace v kulturně-společenských, zeměpisných a historických realitách České republiky pro účely nabytí státního občanství České republiky prokázal splnění podmínek stanovených v § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky.

Z listinných podkladů vyplývá, že žadatel splňuje též podmínku stanovenou v § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky. Žadatel neporušil povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je žadatel přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti.

Žadatel splňuje rovněž podmínku stanovenou v § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky, neboť prokázal výši a zdroje svých příjmů, i to, že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň.

Dále žadatel splňuje podmínku podle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky, když prokázal, že v posledních třech letech výrazně a bez vážných důvodů nezatežoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky si Ministerstvo vnitra vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále též jen „bezpečnostní služby“). Na základě těchto stanovisek vyšlo

najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu. Ministerstvo vnitra proto žádost zamítlo z důvodu bezpečnosti státu, jak vyplývá z citovaného ustanovení.

III.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra, které bylo dle dokladu o doručení žadateli doručeno dne 5. 12. 2014, podal žadatel dne 17. 12. 2014 včasný rozklad.

V rozkladu žadatel uvádí, že se cítí tímto rozhodnutím poškozen na svých právech a namítá, že správní orgán v předmětném správním řízení porušil ustanovení § 2, § 3 ve spojitosti s § 50 odst. 4, § 4 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, jakož i čl. 6 a 13 Evropské úmluvy o lidských právech, když došlo k porušení práva na spravedlivý proces, a čl. 36 Listiny základních práv a svobod, podle kterého má každý právo na soudní a jinou právní ochranu.

Poté žadatel shrnuje, že pobývá na území České republiky již od roku 1998 a dne 15. 5. 2006 mu bylo vydáno povolení k trvalému pobytu, na území České republiky studoval a své studium zakončil získáním titulu magistr teologie. Od roku 2007 je duchovním správcem Pravoslavné církevní obce v Klatovech.

Poukazuje též na zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), s tím, že povolení k trvalému pobytu se nevydává v případě důvodného nebezpečí ohrožení státu dle § 75 odst. 2 písm. f) tohoto zákona nebo se zruší platnost povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., je-li důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu. V této souvislosti uvádí, že mu bylo povolení k trvalému pobytu vydáno a nadále na základě daného povolení na území České republiky pobývá. Během období jeho pobytu na území České republiky nikdy nebyl označen za nebezpečného pro stát, i když výše uvedená ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. umožňují, aby mu z právě z tohoto důvodu povolení k trvalému pobytu nebylo uděleno nebo bylo zrušeno.

Žadatel si není vědom toho, že by byl v České republice nebo v jiné zemi uznán vinným ze spáchání trestného činu, ani si není vědom, že by proti němu bylo kdekoli vedeno trestní řízení. Naopak zmiňuje svůj uspořádaný život a své pracovní a společenské aktivity. Dále uvedl, že vědomě neudržuje žádné kontakty s osobami, které by páchaly trestnou činnost či konaly v rozporu a bezpečnostními zájmy České republiky ani vědomě nepodporuje žádné politické skupiny, organizace, sdružení nebo politické strany, které by konaly nebo působily proti bezpečnostním zájmům České republiky, ani nikdy nevyvíjel činnost, která by byla v rozporu s tímto zájmem.

Na základě napadeného rozhodnutí se však lze domnívat, že státní moc tvrdí, že v jeho případě bude udělení státního občanství České republiky ohrožením bezpečnosti státu. Žadatel má však za to, že kdyby existovalo takovéto důvodné podezření, že ohrožuje bezpečnost státu, Česká republika by již dávno přijala opatření, kterými by zabránila jeho fyzickému pobytu a volnému pohybu na jejím území. Taktéž by ho mohla již trestně stíhat. Taková situace dosud nenastala,

žadateli je ve skutečnosti umožněn volný pohyb, je dokonce zaměstnancem Ministerstva kultury, což je v zásadním rozporu s tvrzením státu, že je nebezpečím pro jeho bezpečnost. Přitom si není vědom žádné změny ve svém chování, která by mohla odůvodňovat posouzení, že jeho trvalý pobyt představuje riziko pro bezpečnost státu, a tudíž by měl takové riziko představovat i pro udělení státního občanství České republiky.

Dle mínění žadatele dosud neobdržel žádné důvody nebo důkazy, které by mohly vést k takovému závěru, a proto považuje tvrzení výkonné moci o tom, že je nebezpečím pro bezpečnost státu, za arbitrární a neprokázané.

Žadatel je toho názoru, že skutečnost, že zákon o státním občanství České republiky umožňuje v takovém případě odůvodnit rozhodnutí jenom citací zákonné úpravy, resp. jenom uvedením, že se jedná o bezpečnost státu a skutečnost, že se jedná o utajované skutečnosti, které nemohou být zpřístupněny, a nemůže se s nimi obeznámit, a to přes to, že byly jediným podkladem pro vydání zamítavého rozhodnutí, představují postup arbitrární a přičící se zásadám právního státu v demokratické společnosti.

Dále se žadatel ohrazuje proti tomu, že ze spisu ani z rozhodnutí není možné se dozvědět, jakým způsobem správní orgán vyhodnotil všechny důkazy, které si obstaral. Naopak správní orgán v podstatě ve svém rozhodnutí přiznává, že určujícím podkladem pro rozhodnutí byla utajovaná informace poskytnutá policií a zpravodajskými službami České republiky. Tento postup považuje žadatel za nezákonný a přičící se zásadám právního státu. Jestliže bylo jediným a pro rozhodnutí určujícím podkladem právě utajované stanovisko policie a zpravodajské služby, má žadatel za to, že v jeho věci fakticky rozhodla policie a zpravodajská služba České republiky, nikoli orgán k tomu ze zákona oprávněný.

Žadatel rovněž uvádí, že je povinností soudů, ale také správních orgánů svá rozhodnutí řádně odůvodnit. Zejména v případě, kdy je rozhodnutí správního orgánu vyjmuto ze soudního přezkumu, je nutné na jeho řádné odůvodnění klást velice pečlivý důraz, aby účastník řízení bylo srozumitelné, z jakých konkrétních důvodů byla jeho žádost zamítnuta, resp. že jí nebylo vyhověno, a to tak, aby se vůči daným tvrzením mohl řádně bránit využitím dostupného opravného prostředku. V této spojitosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 26. 5. 2006, č.j.: 4 Azs 381/2005-60, rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č.j.: 2 Ads 58/2003-75, a rozsudek ze dne 27. 5. 2005, č.j.: 7 Azs 88/2005-89.

V rozkladu zmiňuje též čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech, dle něhož je součástí práva na spravedlivý proces také právo účastníka řízení na takové odůvodnění rozhodnutí, které jasně a srozumitelně dává odpovědi na všechny právní a skutkově relevantní otázky související s předmětem ochrany. Žadatel je přesvědčen, že rozhodnutí správního orgánu takové náležitosti nenaplnuje, jelikož jeho odůvodnění je výlučně založeno na důkazech, které podléhají utajení. Takto formulované odůvodnění tedy nemůže podléhat kontrole, protože nedává jasnou a srozumitelnou odpověď na otázky související s předmětem řízení (viz např. Al-Nasif proti Bulharsku ze dne 20. 6. 2002, stížnost č.50963/99, Nolan a K. proti Rusku, C.G. a ostatní proti Bulharsku).

V souvislosti s porušením práva na spravedlivý proces žadatel napadá též porušení jeho práva na účinný opravný prostředek dle čl. 13 Evropské úmluvy o lidských právech, a to tím, že během řízení u správního orgánu nebyl žadatel informován o podstatě důvodů, pro které měl být nebezpečím pro bezpečnost státu. Žadatel namítá, že tak neví, o který bezpečnostní zájem uvedený v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky jde, a neví, jestli jde o konání minulé, současné nebo budoucí.

Žadatel dále uvádí, že tak sice dostal možnost podat rozklad ministru vnitra, ale tuto možnost považuje za toliko formální, jelikož mu nebyly vytvořeny podmínky, aby se mohl obeznámit s obsahem tvrzení proti němu, nebylo mu dáno žádné odůvodnění rozhodnutí, a tak tvrzení správního orgánu nemůže napadnout účinně a uvést skutečnosti na svoji obranu.

Na základě výše uvedeného žadatel v rozkladu žádá ministra vnitra o zrušení napadeného rozhodnutí a o nové projednání jeho žádosti.

IV.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

Důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž žadatel ohrožuje bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informace podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 412/2005 Sb.“). V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie ČR nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatele byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho

zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině i s přihlédnutím k námitce žadatele v rozkladu, že v jeho věci fakticky rozhodla bezpečnostní služba, nikoli správní orgán k tomu příslušný, je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Žadatelova námitka, že pokud bylo jediným a pro rozhodnutí určujícím podkladem pro rozhodnutí právě utajované stanovisko některé z bezpečnostních složek, má za to, že o rozhodnutí v jeho věci fakticky rozhodla tato složka a ne orgán k tomu ze zákona oprávněný, neobstojí. Stanovisko podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství je podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství. Rozhodně pak nejde o podklad jediný. Ze spisové dokumentace v žadatelově případě, stejně jako ze samotného rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti, je zřejmé, že si Ministerstvo vnitra zjišťovalo splnění veškerých podmínek pro možnost udělení státního občanství ČR žadateli. Pokud však dospěje k závěru, že není splněna buď jen jedna ze zákonných podmínek, a to podmínka neprominutelná, je z hlediska procesní ekonomie zbytečné zabývat se rozbořením splnění podmínek dalších. Takový postup odpovídá i ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu. Kdybychom přisvědčili závěru žadatele, že v případě zamítavého rozhodnutí Ministerstva vnitra vydaného z důvodu negativních stanovisek podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství rozhoduje na místo Ministerstva vnitra dotčená bezpečnostní složka, pak by totéž platilo například i v případě, kdy není splněna podmínka beztrestnosti podle § 14 odst. 3 zákona o státním občanství. V těchto případech rozhodl vině spácháním trestného činu příslušný soud, přičemž jeho odsuzující rozsudek zakládá nesplnění podmínky beztrestnosti, kterou nelze prominout. V logice žadatele pak o neudělení státního občanství v těchto případech místo Ministerstva vnitra rozhodl příslušný soud. V nespočetných případech různých správních řízení se pak podmínky pro vyhovění žádosti prokazují určitými doklady vydanými jinými správními orgány než těmi, které jsou příslušné rozhodnout ve věci samé. Totéž by pak platilo, a to ještě ve větší míře, ve všech správních řízeních, která jsou vydávána na základě závazného stanoviska. Judikatura přitom nikdy tyto situace nekonstrovala tak, že by v nich místo příslušného orgánu neoprávněně-fakticky rozhodoval orgán, který je původcem klíčového podkladu pro rozhodnutí. Otázky příslušnosti přitom soudy řeší z moci úřední. Ani závěry doktríny nepodporují žadatelův názor. Žadatelova úvaha tedy plyne z chybného pochopení podkladů pro rozhodnutí ve vztahu k příslušnosti k vydání rozhodnutí.

Žadatel ve svém rozkladu napadá, že nemá možnost seznámit se s uvedenými stanovisky, ani s úvahami správního orgánu, v čemž spatřuje porušení svých subjektivních práv a základních svobod, zejména práva na spravedlivý proces. K tomu je nutno uvést, že seznámení žadatele se stanovisky obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. Tím je zabezpečení zájmů České republiky spočívajících v zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob. S ohledem na specifika a význam rozhodování ve věcech utajovaných skutečností, kdy je velmi zřetelný bezpečnostní zájem státu, není možné vždy garantovat všechny běžné procesní záruky spravedlivého procesu v plném rozsahu.

V této souvislosti je nutno zdůraznit, že uplatňování základních práv a svobod není bezmezné. Čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožňuje omezení těchto práv a svobod zákonem. V daném případě je takovým zákonem zákon o státním občanství, a to jeho výše podrobně rozebírané ustanovení § 22 odst. 3. Podle ministra vnitra jde přitom o omezení, které lze považovat za v demokratické společnosti přijatelné, když jeho cílem je ochrana výše popisovaných bezpečnostních zájmů státu.

V tomto ohledu je nutno též upozornit na skutečnost, že aby se určitá informace mohla stát utajovanou informací ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., musí splňovat tímto zákonem přesně stanovená kritéria. Nikoli každá informace o problematickém či potenciálně problematickém chování určité osoby je tak způsobilá stát se utajovanou informací podle zákona č. 412/2005 Sb. Utajovanými informacemi, které mají za následek omezení žadatelova práva na spravedlivý proces, se tak stávají pouze striktně vymezené informace, jejichž vyzrazení by mohlo narušit účel sledovaný zákonem č. 412/2005 Sb.

Na nemožnost seznámit se stanovisky obsahujícími utajované informace logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujících utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatel, který dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských orgánů, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná

úprava zajišťuje, aby žadatel z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti je na místě zmínit, že i ve Výkladově zprávě komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství (vyhlášená sdělením Ministerstva zahraničních věcí pod č. 76/2004 Sb.m.s.) v komentáři ke čl. 11 se uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „*For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.*“).

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jako má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladem jmenujme tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 */Kodeks postępowania administracyjnego/*, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 */Ustawa o obywatelstwie polskim/*).
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a/nebo možnosti odvolání.

Na základě výše uvedeného dospěl ministr vnitra k závěru, že zásadní námitka žadatele, dle níž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a že neměl možnost seznámit se s uvedenými stanovisky, ani s úvahami správního orgánu, v čemž spatřuje porušení svých subjektivních práv, zejména práva na spravedlivý proces, postrádá právní oporu. Nelze než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při znepřístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

K uvedené námitce žadatele považuje ministr vnitra dále za důležité zdůraznit, že je sice pravda, že žadateli nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek vedly, jeho právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatel ví, že jeho zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Žadatelovo právo obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifik daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů země).

Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu opětovně posoudil negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby. Vyhodnotil důvody zmiňovaného negativního stanoviska ve vazbě na žadatelovu osobní situaci – zejména dobu pobytu v České republice, rodinnou a pracovní integraci, jakož i skutečnost, že plní své veřejnoprávní povinnosti. Zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatele trvá. Vzal v úvahu, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že mu státní občanství nebude uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou

republiku, pokud by žadateli její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko u žadatele přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadateli.

Žadatel dále namítá, že pokud by informace v negativních stanoviscích bezpečnostních složek byla pravdivá a on by skutečně ohrožoval bezpečnost státu, Ministerstvo vnitra by zahájilo řízení o zrušení jeho trvalého pobytu nebo alespoň řízení o zrušení statutu rezidenta, což se však nikdy nestalo. K tomu je třeba uvést následující.

Řízení o odnětí trvalého pobytu či statutu rezidenta a řízení o udělení státního občanství jsou odlišnými řízeními, řídicími se jinou právní úpravou a sledujícími jiné cíle. Je nutno vzít v úvahu skutečnost, že neudělení státního občanství České republiky žadateli by pro něj mělo zcela jiné důsledky, než zrušení trvalého pobytu, resp. odnětí statutu rezidenta z bezpečnostních důvodů, na něž by v takové situaci pravděpodobně navazovalo rozhodnutí o správním vyhoštění. Ve všech řízeních tohoto typu je správní orgán povinen při aplikaci dotčených zákonných ustanovení respektovat princip proporcionality a, v souladu s bohatou judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, hodnotit dopad do osobní sféry dotčené osoby v porovnání s bezpečnostním rizikem, jaké pro Českou republiku představuje. V úvahu je nutno vzít i mezinárodní závazky České republiky na tomto poli.

V posuzovaném případě tak lze v intencích právě řečeného uvést, že zatímco odnětí statutu rezidenta, resp. zrušení trvalého pobytu žadateli (s pravděpodobným následným správním vyhoštěním) za situace, kdy na území České republiky žije již 17 let, má zde rodinu a jeho dcera je státní občankou České republiky, by bylo nepochybně velmi významným zásahem do jeho osobní situace, neudělením státního občanství žadateli se naopak jeho dosavadní statut nijak nezmění. Statut rezidenta s trvalým pobytem v České republice mu přitom v této zemi garantuje práva v rozsahu velmi se blížícím okruhu práv českých státních občanů (viz k tomu čl. 42 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Pokud jde o práva civilní či práva sociální, má žadatel v podstatě shodný status jako čeští státní občané.

Rozdílná míra dopadů do osobní sféry žadatele v případě odnětí trvalého pobytu a v případě neudělení českého státního občanství, jakož i rozdílné následky pro český stát (především z hlediska reverzibility přijatého rozhodnutí), se projevují v odchylném vyhodnocení bezpečnostního rizika pro účely pobytových a státoobčanských řízení. Takový přístup ostatně plně respektuje judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), na niž žadatel odkazuje v bodě 13. svého rozkladu.

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, čj.: 3 As 32/2005 – 51, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn.: II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, čj.: 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto

občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážít obzvláště pečlivě.

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 8. 3. 2000, č. j.: IV.ÚS 586/99, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy (k tomu též viz níže). Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství vyhlášenou pod č. 76/2004 Sb.

K námitce žadatele, dle níž je řádným zaměstnancem Ministerstva kultury, což je v zásadním rozporu s tvrzením státu, že je nebezpečím pro stát, ministr vnitra podotýká, že žadatelova argumentace v tomto směru je mylná. Dle předložených listinných podkladů je zaměstnancem Pražské pravoslavné eparchie a z titulu duchovního správce Pravoslavné církevní obce v Klatovech nemá postavení zaměstnance Ministerstva kultury.

K bodu 10. žadatelova rozkladu je třeba uvést, že správní orgány jsou nepochybně vázány Ústavou ČR. V té je v čl. 2 odst. 3 uvedeno, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon – v daném případě zákon o státním občanství, přitom stanoví výluky z odůvodnění rozhodnutí v případech stanovených v jeho § 22 odst. 3. Ministerstvo vnitra neodůvodněním svého zamítavého rozhodnutí tento postup plně respektovalo a dostalo tedy i ústavní zásadě zákonnosti. O tom, že takovou výlukou považují Ministerstvo vnitra i ministr vnitra za ústavně konformní, bylo již podrobně pojednáno výše.

K námitce týkající se uplatňování postupu podle správního řádu je pak nutno konstatovat, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství speciální. Podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu, použije se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství stanoví zvláštní – od obecného režimu správního řádu odchylnou – úpravu odůvodňování rozhodnutí. Ustanovení správního řádu o odůvodňování rozhodnutí v projednávaném případě tedy nelze, s ohledem na právě řečené, použít.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na něž žadatel odkazuje v bodech 11. a 12. svého rozkladu, považuje ministr vnitra za neaplikovatelná na danou situaci. Předně jde o rozhodnutí vydaná před účinností aktuálně platného zákona o státním občanství. Tato rozhodnutí řeší případy, kdy platná právní úprava předvídala odůvodnění rozhodnutí (či jej aspoň výslovně nevylučovala), ale rozhodující orgány své rozhodnutí řádně neodůvodnily. Nejvyšší správní soud však v citovaných rozhodnutích neřešil situace, kdy zákonodárce z určitých důvodů výslovně vyloučil odůvodňování rozhodnutí. Ministr vnitra se samozřejmě ztotožňuje s tím, že správní rozhodnutí mají být v zásadě odůvodněna. To ovšem neznamená, že zákonodárce nemůže z důležitých, v demokratické společnosti akceptovatelných,

důvodů stanovit výjimku z takového pravidla. Že jsou bezpečnostní důvody obecně vnímány jako jeden z legitimních důvodů omezování základních lidských práv, je zjevné nejen z českého ústavního pořádku, ale i z mezinárodních dokumentů, jimiž je ČR vázána, jakož i z judikatury vrcholných českých i mezinárodních soudů. Tím spíše pak jsou taková omezení akceptovatelná v případě, že nejde o základní lidské právo, ba dokonce nejde vůbec o veřejné subjektivní právo (neboť veřejné subjektivní právo na udělení státního občanství na žádost v ČR neexistuje).

Žadatel se ve svém rozkladu odvolává též na čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). K tomu je nutno upozornit na skutečnost, že řízení o žádostech o udělení státního občanství nepodléhají tomuto ustanovení. Účelem čl. 6 Úmluvy není regulace veškerých vnitrostátních řízení, ale zajištění práva na spravedlivý proces pouze dvěma kategoriím osob: těm, jejichž občanská/ civilní práva nebo závazky jsou nějakým způsobem zpochybněny, a těm, kdož čelí trestnímu obvinění (viz Kmec, J. Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech*. Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, str. 592 a násl.). Toto ustanovení tedy vesměs nedopadá na řízení o veřejných právech, nemají-li povahu trestního obvinění. Z hlediska bohaté judikatury ESLP k této otázce pak za zmínku stojí např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 5. 10. 2000 ve věci *Maaouia proti Francii*, stížnost č. 39652/98.

V tomto ohledu je třeba hodnotit jako zcela nepřiléhavý i odkaz na judikaturu ESLP uvedený v bodě 13. rozkladu, když tato rozhodnutí neřešila aplikaci článku 6 odst. 1 Úmluvy. Žadatelem citovaná judikatura je však na právě projednávaný případ nepoužitelná i nad rámec čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Obě rozhodnutí se týkala správního vyhoštění z důvodu národní bezpečnosti, v obou případech došlo ke zcela zásadnímu zásahu do práv stěžovatelů na rodinný život – jde o situace typově nesrovnatelné s žadatelem. Ostatně o otázkách dopadu do osobní sféry žadatele při neudělení státního občanství ČR a při odnětí pobytového oprávnění s následným možným vyhoštěním bylo již pojednáno shora.

Ministr vnitra považuje za důležité zdůraznit, že Úmluva ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci *Karashev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a): „Soud poznamenává, že právo na udělení konkrétního státního občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.“ (v angl. znění: *The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.*)

V bodě 14. svého rozkladu žadatel napadá porušení jeho práva na účinný opravný prostředek podle článku 13 Úmluvy. Tato žadatelova námitka je zcela lichá, neboť čl. 13 Úmluvy nedopadá na řízení o udělení státního občanství. Tento článek se vztahuje toliko na práva garantovaná Úmluvou. Jak přitom bylo uvedeno v předchozím odstavci, právo na udělení konkrétního občanství není Úmluvou garantováno.

K otázce práva na řádný opravný prostředek (viz bod 15. rozkladu) byl již podán výklad výše. Na tomto místě lze tedy jen zopakovat, že žadatel má možnost podat rozklad, přičemž řádnému posouzení celého prvostupňového řízení, rozhodnutí o neudělení státního občanství, jakož i dalších souvisejících otázek

ministrem vnitra, jakožto orgánem rozhodujícím o rozkladu, nebrání skutečnost, že žadateli nejsou známy konkrétní bezpečnostní důvody, které vedly k zamítavému prvostupňovému rozhodnutí.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra na návrh rozkladové komise rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

